

Handhavingsuitvoeringsprogramma 2017

WABO

Vastgesteld door het College van B&W op 13 juni 2017
BWB-17002123

Inhoud

1.	Inleiding.....	3
1.1	Minimaal uitvoeringsniveau van wettelijk verplichte taken.....	4
1.2	Bestuurlijke keuzes/Prioriteiten voor 2016-2018	4
1.3	Nieuw vanaf 2017.....	5
1.4	Restrisico.....	6
1.5	Ontwikkelingen.....	7
1.5.1	Omgevingswet.....	7
1.5.2	Wet Verbetering Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH).....	8
1.5.3	Wet kwaliteitsborging voor bouwen.....	8
1.5.4	Wet natuurbescherming.....	9
2.	Programma 2017 toezicht- en handhaving milieu	10
2.1	Milieucontroles bedrijven RUD Zuid Limburg.....	10
2.2	Controles milieu-inrichtingen gemeente.....	11
2.3	Juridisch/administratief controles cat. 1 t/m 4.....	12
2.4	Toezicht op nieuw verleende milieuvergunningen/meldingen.....	12
2.5	Inrichtinggerelateerde milieuklachten/ongewone voorvallen.....	13
2.6	Handhavingsverzoeken.....	13
2.7	Strafrechtelijk (ondersteunen van de politie om tot pv te komen).....	13
2.8	Interne advisering geluid	14
2.9	(Integrale) horecacontroles.....	14
2.10	Horeca avond- en nachtelijke geluidmetingen.....	14
2.11	Drank- en horecawet controles.....	14
2.12	Integrale controle evenementen.....	15
2.13	Energiebesparing en duurzaamheid bij bedrijven.....	16
2.14	Inzicht en beheersbaarheid van bedrijvenbestand.....	16
2.15	RUD Zuid Limburg/ICT/Digitale checklijsten.....	17
3.	Programma 2017 toezicht bouwen en ruimtelijke ordening.....	18
3.1	Toezicht op Wabo vergunningen onderdeel bouwen en slopen.....	19
3.2	Toezicht Besluit inrichtingseisen	21
3.3	BAG: Woningsplitsing/wonen niet woongebouwen.....	21
3.4	Klachten en meldingen	21
3.5	Bestuursrechtelijk handhaven	22

3.6 Asbest.....	24
3.7 Brandveiligheid en constructieve veiligheid van gebouwen waar grote groepen mensen verblijven waarbij vanwege de aard van het gebruik een gevaar voor een verminderde zelfredzaamheid bestaat (kamerverhuur, hotels en woonboulevard) en gebouwen waarin mensen verblijven met een verminderde zelfredzaamheid (kinderdagverblijf, verpleeghuis en zorginstellingen).....	25
I.Kamerverhuurpanden.....	26
II.Kinderdagverblijven.....	27
III.Zorginstellingen / Atrium- Mondriaan.....	27
IV.Verpleeg- verzorgingstehuizen	27
V.Woonboulevard.....	27
VI.Stookinstallaties in scholen.....	27
VII. BSO/peuterspeelzalen	28
VIII./X. Senior woongebouwen/woningvoorraad woningcorporaties bestaande woningen.....	28
IX.Hotels/pensions	28
XI.Basisscholen en vervolgonderwijs.....	28
XII.Asielzoekerscentrum.....	28
XIII.Gemeenschapshuizen, verenigingsgebouwen	29
XIV.Grote detailhandelsgebouwen	29
XVI.Ontvluchting binnenstad	29
3.8 Galerijflats.....	29
3.9 Evenementen (constructie en brandveiligheid)	29
3.10 Brandveiligheidscontroles in verband met de carnaval.....	30
3.11 Project herstructurering: “hart voor Hoensbroek en Vrieheide – De Stack”	30
3.12 Brandweer.....	31
3.13 Mijnschade.....	32
Bijlage 1 Overzicht taken en capaciteit milieutoezicht en handhaving 2017.....	34
Bijlage 2 Overzicht taken bouwen en ro en benodigde capaciteit 2017.....	35

1. Inleiding

In het toezicht- en handhavingsbeleid 2016-2018 van de gemeente Heerlen is opgenomen dat jaarlijks een uitvoeringsprogramma wordt opgesteld waarin de in het programmajaar uit te voeren activiteiten zijn opgenomen voor de taken op het gebied van toezicht en handhaving Wabo (de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). Op grond van het Besluit omgevingsrecht en de landelijke kwaliteitscriteria 2.1 is dit ook verplicht. Het uitvoeringsprogramma moet worden vastgesteld door het college en ter kennis worden gebracht van de raad. Voor u ligt het toezicht- en handhavingsprogramma 2017 voor de gemeente Heerlen. Dit programma bevat de handavingsinspanningen op het gebied van milieu, bouwen, ruimtelijke ordening (hierna: ro) en brandveiligheid die in het kader van de Wabo worden uitgevoerd. De aanpak van geconstateerde overtredingen is beschreven in het toezicht- en handhavingsbeleid Wabo 2016-2018 van de gemeente Heerlen. In onderhavig uitvoeringsprogramma is ervan uitgegaan dat gewerkt wordt binnen de huidige personele bezetting conform het bestuurlijk vastgestelde minimale uitvoeringsniveau en de bestuurlijke keuzes / prioriteiten voor de beleidsperiode 2016-2018¹. Dit heeft tot gevolg dat niet alle toezicht- en handhavingstaken die de gemeente heeft in het programmajaar actief uitgevoerd kunnen worden. Hierin schuilt een bestuurlijk restrisico.

Hieronder wordt in een tabel de beschikbare capaciteit weergegeven in 2017. Vervolgens worden de prioriteiten voor de beleidsvelden milieu en bouwen en ro weergegeven en het bestuurlijk restrisico.

Capaciteit Bureau BMH	
Primaire taken	Secundaire taken
Bouwtoezicht en handhaving: 9 fte. Milieutoezicht en handhaving: 5,8 fte. Regionale Uitvoeringsdienst (RUD): 1,5 fte (1 fte gedetacheerd en 0,5 fte als budget overgedragen). Toezicht Drank- en Horecawet: 2 fte. Herstructureringsproject 1 fte additioneel.	3,1 fte en 0,62 in te zetten bij knelpunten

Veranderingen ten opzichte van 2016:

Vergeleken met het jaar 2016 is er binnen het bureau BMH minder capaciteit beschikbaar. Dit heeft te maken met het feit dat de functie administratief juridisch medewerker (0,5 fte) per 1 april 2017 is opgeheven in het kader van de bezuinigingen, de functie van beleidsmedewerker omgevingsrecht 0,9 fte in plaats van 1,0 fte bedraagt en het project Hart voor Hoensbroek per 1 maart 2017 is gestopt. Door de opheffen functie administratief juridisch medewerker is er voor dit jaar 9 fte beschikbaar voor bouwtoezicht en handhaving (in plaats van 9,5 fte in 2016). Vanwege het gestopte project Hart voor Hoensbroek is er 1 fte additioneel beschikbaar voor het herstructureringsproject (in plaats van 2 fte in 2016). Aangezien de omvang van de functie beleidsmedewerker omgevingsrecht 0,9 fte bedraagt (in plaats van 1 fte in 2016), is er voor de secundaire taken dit jaar 3,1 fte beschikbaar (in plaats van 3,2 fte in 2016) en in totaal 0,62 fte in te zetten bij knelpunten (in plaats van de eerdere 0,52 fte in 2016).

¹ Zie collegebesluit 14 juli 2015 'Bestuurlijke keuzes toezicht- en handhavingsbeleid WABO 2016-2018' BWV-15001538

Binnen de beschikbare capaciteit is naast de inzet voor het minimaal uitvoeringsniveau en de bestuurlijk vastgestelde prioriteiten ook (beperkt) capaciteit beschikbaar om in te zetten op ad hoc prioriteiten. De mogelijkheden om daarnaast ook te kunnen inspelen op ontwikkelingen waar acute inzet voor nodig is die substantieel meer uren vraagt dan de beschikbare, zullen in 2017 worden meegenomen.

Nota bene: Om twee redenen is dit stuk op onderdelen operationeel van aard. Ten eerste in verband met het doel van dit stuk voor de organisatie, namelijk weten wie wat moet doen. Ten tweede omdat de wet ons voorschrijft ook operationele zaken op te nemen.

1.1 Minimaal uitvoeringsniveau van wettelijk verplichte taken

- Periodieke milieucontroles bij bedrijven met een lagere controlefrequentie dan de landelijke adequate norm². Het betreft 1500 bedrijven die niet onder de RUD vallen en door de gemeente zelf gecontroleerd worden. Er zijn 133 bedrijven in categorie 3 en 4 verplicht ondergebracht bij de Regionale Uitvoeringsdienst (hierna: RUD Zuid Limburg). Deze worden binnen de RUD Zuid Limburg wel gecontroleerd conform de landelijke adequate norm.
- Alle klachten en meldingen Wabo deelactiviteit milieu (bedrijven) worden afgehandeld.
- Toezicht op nieuwe WABO-vergunningen activiteit bouwen, inclusief complexe asbestsloop. Het toezicht houden op brandveiligheid en constructieve veiligheid bij bouwvergunningen is het minimale toezichtniveau.
- Alle klachten en meldingen op het gebied van brandveiligheid en constructieve veiligheid van gebouwen en asbest hebben prioriteit en worden afgehandeld.
- Niet geprioriteerde klachten en meldingen worden in behandeling genomen³ en worden gefilterd op ruimtelijke en sociaal-maatschappelijke impact en met een duidelijke bestuurlijke keuze. De hiervoor genoemde klachten worden inhoudelijk behandeld en de overige klachten worden afgehandeld conform ons beleid.
- Alle verzoeken om handhaving betreffende de Wabo worden afgehandeld conform de Awb.

1.2 Bestuurlijke keuzes/Prioriteiten voor 2016-2018

- *Energie en duurzaamheid* o.a. in Parkstad verband (Palet) en samen met de RUD Zuid Limburg op de agenda plaatsen en hieraan uitvoering geven.
- *Inzicht en beheersbaarheid bedrijvenbestand*. Door aandacht te geven preventief via controlerondes (bij voorbeeld bedrijfsterreinen) krijgen we meer zicht op de actualiteit van ons bedrijvenbestand.

² Categorie 1 bedrijven niet controleren i.p.v. 1x per 10 jaar, categorie 2 bedrijven 1x per 10 jaar i.p.v. 1x per 5 jaar, categorie 3 bedrijven 1x per 3 jaar i.p.v. 1x per 2 jaar en categorie 4 bedrijven 1x per jaar i.p.v. 2 keer per jaar. Voor bedrijven die zijn overgedragen aan de RUD geldt wel de landelijke als adequaat aangemerkte controlefrequentie i.v.m. de norm "schoon door de poort" die voor alle gemeenten in Limburg Zuid geldt.

³ In 2014 heeft de Raad van State in een uitspraak aangegeven dat het niet toegestaan is om binnen een prioritering aan te geven dat bepaalde overtredingen binnen een beleidsperiode niet meer worden opgepakt of gehandhaafd. Wel mag een prioritering inhouden dat bij bepaalde lichte overtredingen alleen naar aanleiding van een klacht of verzoek tot handhaving wordt beoordeeld of handhavend moet worden opgetreden.

- *Horeca:*
 - *(Integrale) Horecacontroles:* Horeca heeft bestuurlijk prioriteit. Insteek is om in Heerlen horecacontroles frequent en integraal uit te voeren (zowel milieuregelgeving als Drank- en Horecawet). Uitgangspunt wordt het thema 'Veilig Uitgaan'.
 - *Avond- en nachtelijke geluidmetingen bij horeca.* Deze controles zijn preventief en zijn bedoeld om klachten te voorkomen.
- *Brandveiligheid en constructieve veiligheid* van gebouwen waar grote groepen mensen verblijven waarbij vanwege de aard van het gebruik een gevaar voor een verminderde zelfredzaamheid bestaat (kamerverhuur, hotels en woonboulevard) en gebouwen waarin mensen verblijven met een verminderde zelfredzaamheid (kinderdagverblijf, verpleeghuis en zorginstellingen).
- *Evenementen:* brandveiligheidscontroles en controles van de constructieve veiligheid en het uitvoeren van controles conform het sectoraal geluidsbeleid. Conform het sectoraal geluidbeleid is een beheersbare geluidbelasting op de omgeving noodzakelijk door het afstellen van geluidbegrenzers, geluidmetingen en controles tijdens een evenement. Maatschappelijk is er een toenemende druk op de gemeente om evenementen veilig en met zo min mogelijk overlast te laten verlopen. Het monstertruckongeluk tijdens een evenement te Haaksbergen versterkt dit. Daarnaast is er sprake van een toename van het aantal grote evenementen in de gemeente Heerlen waardoor een toename van toezicht en handhaving ook noodzakelijk is.
- *Project herstructurering Vrieheide-de Stack* met additionele bouwhandhavingscapaciteit met name voor het aspect woonoverlast. Het tegengaan van verloedering van de bebouwde omgeving en van woonoverlast is een van de kernpunten van het project herstructurering.

1.3 Nieuw vanaf 2017

- *Inventarisatie asbestdaken in verband met wettelijk verplichte sanering in 2024*, in samenwerking met de provincie Limburg. Particulieren, bedrijven en (overheids-)instellingen mogen in 2024 geen asbestdaken meer bezitten. Wie na 2024 nog een asbestdak heeft moet dit verwijderen. Het verbod geldt voor asbestdaken die in contact staan met de buitenlucht. Gemeenten zijn het bevoegd gezag voor handhaving. Dit betekent dat zij vanaf 2024 handhavend kunnen optreden (opleggen last onder dwangsom etc.) om eigenaren te dwingen hun asbestdak te verwijderen. Naast repressieve handhaving kan de gemeente ook preventieve handhaving toe passen zoals het geven van voorlichting over de asbestregelgeving. Wat wij hiervoor precies doen, staat op bladzijde 25.
- Brandveiligheidscontroles in verband met de carnaval (jaarlijks); brandweer & bouwtoezicht.
- *Projectmatige aanpak van specifieke aandachtsgebieden* (naar aanleiding van een opgesteld plan van aanpak). In 2017 doet zich zo een project voor. Dit specifieke aandachtsgebied wordt integraal en projectmatig opgepakt conform het hiervoor op te stellen en bestuurlijk vast te stellen plan van aanpak. Uit het plan van aanpak volgt hoeveel capaciteit en budget nodig is voor BMH. Indien noodzakelijk moet dit worden vrijgemaakt. Regulier is dat namelijk niet beschikbaar.

1.4 Restriscio

Het stellen van bovengenoemde bestuurlijke keuzes/prioriteiten betekent dat het college sommige taken doorschuift naar later (dus niet in 2017) of niet uitvoert. Dit noemen we het zogenaamde

restrisico. Hieronder wordt aangegeven welke taken worden doorgeschoven naar later (2018 en verder) en welke taken in de periode 2016-2018 niet (meer) uitgevoerd worden.

Taken die naar later (2018) worden doorgeschoven:

- *Het intrekken van WABO-vergunningen, activiteit bouwen, waarvan de bouw niet is gestart.* Dit is een belangrijke schakel bij het schrappen van onbenutte woningbouwtitels. Dit is een onderdeel van de maatregelen om het aantal woningen en gebouwen binnen Parkstad op een adequaat peil te krijgen. Doordat deze taak meerdere jaren niet is uitgevoerd en ook in 2017 niet wordt uitgevoerd is er sprake van een werkvoorraad van circa 18 vergunningen die intrekking behoeven. Het betreft hier vergunningen die voor woningbouw zijn verleend.
- *Opzetten en inzichtelijk maken monitoringsproject naleefgedrag overtredingen.* Voor het meten van de maatschappelijke effecten ten gevolge van het uitgevoerde toezicht en voor het bepalen van het naleefgedrag is monitoring van gegevens noodzakelijk. Om ICT en werkprocessen Wabo-breed op elkaar af te stemmen en relevante sturingsgegevens uit de systemen te kunnen halen, is er zeer frequent overleg tussen de applicatiebeheerder en de beleidsmedewerker van bureau BMH. Doel hiervan is onder andere dat gegevens uit de systemen kunnen worden gehaald om effect van inzet van capaciteit op toezicht en handhaving te monitoren en bij te sturen.

Taken die niet uitgevoerd worden in de periode 2016-2018:

Milieu en bouw- en ruimtelijke ordening gerelateerde taken die in 2016-2018 niet uitgevoerd worden, zijn (behalve als er sprake is van een geprioriteerde of gefilterde klacht of als er een verzoek om handhaving binnen komt):

- Gemeentelijke inrichtingen (kantoren, sporthallen) projectmatig controleren.
- Bedrijven categorie 1 (lage milieubelasting) periodiek controleren (in controlecyclus van 1 keer per 10 jaar).
- Controle van de overige bedrijven (categorie 2 t/m 4) conform de landelijk adequate controlefrequentie.
- Deelcontroles bij bedrijven op het aspect Externe Veiligheid.
- Onaangekondigde veldcontroles (buitengebied en bedrijventerreinen, gezamenlijk met partners).
- Ondernemingsdossier projectmatig oppakken. In een ondernemingsdossier legt de ondernemer digitaal informatie vast, waardoor deze gegevens beschikbaar zijn voor vergunningverleners en handhavers. De overheid beschikt dan over actuele bedrijfsinformatie en kan daar haar handelen op afstemmen.
- Toezicht op vergunningen met activiteit kappen, inritten, aanleggen, wijzigen monument en strijdig gebruik.
- Toezicht en handhaving op de aspecten gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid (Bouwbesluit), beëindiging van overlast, ruimtelijke kwaliteit.
- Toezicht op (asbest)slopmeldingen/-vergunningen (m.u.v. complexe /grote saneringswerkzaamheden).
- Projectmatige aanpak van specifieke aandachtsgebieden (naar aanleiding van plan van aanpak). Mocht er gedurende de beleidsperiode 2016-2018 bestuurlijk een herprioritering plaatsvinden waardoor complexe handavingslocaties toch prioriteit krijgen, dan wordt het integraal en projectmatig opgepakt conform het hiervoor opgestelde stappenplan en moet hiervoor capaciteit en budget worden vrijgemaakt. Regulier is dat niet beschikbaar.

Aan de hand van bovenstaand bestuurlijk vastgesteld minimale uitvoeringsniveau en de bestuurlijke keuzes / prioriteiten voor de beleidsperiode 2016-2018 is in onderhavig toezicht- en handavingsuitvoeringsprogramma, voor de beleidsvelden milieu en bouwen en ro per taak concreet aangegeven wat, binnen de beschikbare capaciteit, de verwachte werkzaamheden (zoals soort en aantal controles met de hierbij behorende tijdsbesteding) binnen het bureau BMH zijn voor het jaar 2017.

1.5 Ontwikkelingen

1.5.1 Omgevingswet

De ontwikkelingen rond de Omgevingswet zijn in volle gang en deze wet staat gepland voor 2019. Dit is een zogenaamde parapluwet waaraan meerdere AMvB's zullen worden gekoppeld. Hiermee wil het kabinet de regels voor ruimtelijke projecten vereenvoudigen en de bestuurlijke inbreng vergroten. De komst van de Omgevingswet zal veel impact hebben op beleid, vergunningverlening en handhaving voor de fysieke ruimte. Een groot aantal wetten wordt vervangen (onder andere de Wabo en Wro). Deze wet betekent onder meer een dereguleringslag. Het gevolg daarvan zal zijn dat veel zaken niet meer vergunningsplichtig zijn, maar aan algemene regels moeten voldoen. Dat zou kunnen betekenen dat binnen de gemeente een verschuiving gaat plaatsvinden van vergunningverlening naar toezicht en handhaving. De Omgevingswet zal een grote impact hebben op de uitvoeringspraktijk en een goed georganiseerde implementatie is nodig om de verbeterdoelen van de wet te realiseren. De gevolgen ervan zijn gemeentebreed en betreffen zeker de afdelingen Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling (REO), Publiekszaken (PZ), Integrale Veiligheid (IV), Projectmanagement, Beheer & Onderhoud, Juridische zaken Rechtsbescherming Aanbestedingen en Inkoop (Jurap) en Informatie Management (IM).

De implementatie is ondergebracht bij een procesmanager Omgevingswet die wordt ondersteund door een coördinatiegroep en een werkgroep. Uiteraard zal de gemeente Heerlen de ontwikkeling van de Omgevingswet op de voet volgen. Op de website www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/omgevingswet is meer informatie te vinden over alles wat met de toekomstige Omgevingswet te maken heeft.

1.5.2 Wet Verbetering Vergunningverlening, Toezicht en handhaving (VTH)

Op 14 april 2016 is de Wet Verbetering Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (wet VTH) in werking getreden. De wet beoogt een professionele kwaliteit van de uitvoering van

vergunningverlening, toezicht en handhaving. De lokale overheid dient voor de uitvoering hiervan te zorgen. Het doel van de wet VTH is een veilige en gezonde leefomgeving, door het bevorderen van de kwaliteit en samenwerking bij de uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht. Om tot verbetering van de uitvoeringskwaliteit te komen hebben Rijk, IPO en VNG over het hebben van kwaliteitscriteria voor de uitvoering van de VTH taken al in 2009 afspraken gemaakt. De set kwaliteitscriteria is vastgelegd in de notitie Kwaliteitscriteria 2.1. De kwaliteitscriteria bestaan uit:

1. Kritieke massa criteria: criteria met betrekking tot de kritieke massa hebben betrekking op het minimaal benodigde aantal medewerkers en de vliegreun die per medewerker per taak/deskundigheid moeten worden gemaakt, het vereist opleidingsniveau en de vereiste werkervaring per taak/deskundigheid.

2. Procescriteria: de procescriteria beschrijven eisen die worden gesteld aan de beleidsproces bij VTH taken. Door de criteria te volgen wordt de proces, die begint met het opstellen van het beleid en via de uitvoering uiteindelijk leidt tot het bijstellen van het beleid, gesloten. De criteria geven de elementen aan die minimaal aanwezig moeten zijn. In totaal zijn er zeven procescriteria die geborgd worden in de wet VTH. Dit zijn: het uitvoerings- en handhavingsbeleid, het uitvoeringsprogramma, de uitvoeringsorganisatie, het borgen van de middelen, monitoring van de voortgang en rapportage over de inspanningen.

In de wet VTH wordt een onderscheid gemaakt in basistaken en niet-basistaken. De basistaken zijn de taken die verplicht bij de RUD Zuid Limburg ondergebracht zijn en betreffen onder andere ketenbeheer asbest, milieuvergunningverlening en milieutoezicht en handhaving van deze vergunningen. In totaal gaat het voor onze gemeente om 133 bedrijven.

De niet basis taken (thuis taken) zijn de taken die de gemeente zelf uitvoert zoals vergunningverlening, toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening.

Op Zuid Limburgse schaal is de ambtelijke werkgroep VTH opgericht. Deze werkgroep onderzoekt op welke onderdelen procesmatig dan wel vakinhoudelijk al dan niet regionaal (of met een andere gemeente of meerdere gemeenten) samen gewerkt kan worden. Voor wat betreft toezicht en handhaving is er vooral behoefte aan kennisdeling. Inzake de kritieke massa criteria is er behoefte aan een overzicht van specialismen die bij de verschillende gemeenten aanwezig zijn, zodat gemeenten die een specialisme niet in huis hebben of dat niet aan de kwaliteitscriteria voldoet, kunnen kijken of (incidentele) ondersteuning door een andere gemeente mogelijk is. Een ambtelijke vertegenwoordiging van de gemeente Heerlen neemt deel aan deze werkgroep VTH.

Ook vinden er gesprekken plaats tussen vertegenwoordigers van de gemeente Heerlen en de gemeente Landgraaf om gezamenlijk de mogelijkheden te onderzoeken om op het gebied van de wet VTH met elkaar samen te werken.

1.5.3 Wet kwaliteitsborging voor bouwen

Momenteel is een nieuwe wet in voorbereiding voor private kwaliteitsborging voor het bouwen (verder afgekort: WKB). Mocht het wetsvoorstel ongewijzigd worden aangenomen dan vervalt de toets van bouw en woningtoezicht als het gaat om de bouwtechnische voorschriften. Het toezicht houden tijdens de bouw wordt dan overgedragen aan de private markt. Marktpartijen in de bouw moeten zelf methodes ontwikkelen voor voorgestelde kwaliteitsbewaking zodat aannemers zich houden aan de bouwtechnische eisen uit het Bouwbesluit, bijvoorbeeld via erkenning of certificering. Een onafhankelijke publieke toelatingsorganisatie zal beoordelen of een methode voldoet. De gemeente blijft bij het afgeven van een vergunning voor het bouwen wel kijken naar de lokale welstandseisen, het bestemmingsplan en de veiligheid voor de omgeving. Ook controleert de

afdeling Publiekszaken binnen de gemeente of de aannemer werkt met een goedgekeurde methode voor kwaliteitsbewaking. Marktpartijen geven aan nog lang niet klaar te zijn voor de wet en landelijk (ook de VNG is kritisch) is er nog veel discussie over.

In februari jl. heeft een meerderheid van de Tweede Kamer echter ingestemd met het wetsvoorstel kwaliteitsborging voor het bouwen. De volgende stap richting de inwerkingtreding van het nieuwe stelsel is de behandeling van het wetsvoorstel door de Eerste Kamer. Als alles volgens planning verloopt, zal medio 2018 de Wet kwaliteitsborging voor bouwen in werking kunnen treden.

1.5.4 Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze nieuwe wet vervangt de Boswet, de Flora- en Faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 en bestaat uit minder regels. Doel van de nieuwe Wet natuurbescherming is vereenvoudiging van de natuurwetgeving door een betere aansluiting met de Europese richtlijnen en behoud van biodiversiteit en bescherming van natuurwaarden. De Provincie is aangewezen als bevoegd gezag om deze wet uit te voeren. Een initiatiefnemer kan er echter voor kiezen om zijn aanvraag aan te laten haken bij de omgevingsvergunning als een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is vereist. De gemeente moet bij bouw en verbouw actiever dan voorheen toezien op natuurbescherming. Uiteindelijk zal de Wet natuurbescherming worden opgenomen in de Omgevingswet (gepland voor 2019).

In 2017 onderzoeken wij intern verder wat dit concreet voor onze gemeente gaat betekenen en wat de gevolgen zijn voor beleid en toezicht en handhaving.

Op grond van de ontwikkelingen is er nu géén reden om het uitvoeringsprogramma aan te passen voor 2017. Mocht dit in de loop van 2017 wel blijken, komen we terug met een nieuw voorstel bestuurlijke keuzes.

2. Programma 2017 toezicht- en handhaving milieu

In onderstaande tabel staan de milieuproducten met de hierbij geraamde uren voor toezicht en handhaving die binnen het bureau BMH in 2017 worden uitgevoerd. Het betreft de primaire taken en niet de secundaire taken.

Taken/producten	Geraamde uren voor 2017	
Milieucontroles bedrijven RUD Zuid Limburg basistaken incl. juridische ondersteuning	2025 (1,5 fte incl. juridische uren en ketenbeheer asbest)	
Controles milieu-inrichtingen gemeente	Cat.1: 0 Cat.2: 930 Cat.3: 2380 Cat.4: 30 Totaal: 3.340	2,47 fte
Juridisch handhaven RUD Zuid Limburg	50	0,04 fte
Juridisch/administratieve controles cat. 1 t/m 4	635	0,47 fte
Milieuklachten/meldingen ongewone voorvallen	1010	0,75 fte
Handhavingsverzoeken	420	0,31 fte
Strafrechtelijk (ondersteunen van de politie om tot pv te komen)	0	0 fte
Interne advisering geluid (bouwen, REO, PZ)	250	0,19 fte
(Integrale) horeca-controles	308	0,23 fte
Horeca avond/nacht geluidmetingen	350	0,26 fte
Integrale controle evenementen	360	0,27 fte
Energiebesparing en duurzaamheid bij bedrijven	350	0,26 fte
Inzicht en beheersbaarheid bedrijvenbestand	590	0,44 fte
RUD Zuid Limburg/ICT/Digitale checklijsten	308	0,23 fte
Bestuurlijke prioriteiten ad hoc	400	0,30 fte
EED-rapportages	0	0 fte
Totaal	8.371 uur	6,20 fte excl. 1,5 fte RUD Zuid Limburg en excl. 2 fte BOA's Drank- en horecawet en evenementen
Beschikbaar	7.871 uur	
Tekort	500 uur (inhuur 2017)	

Hieronder wordt per product uit bovenstaande tabel een toelichting gegeven over de uit te voeren werkzaamheden in 2017.

2.1 Milieucontroles bedrijven RUD Zuid Limburg

De gemeente Heerlen telt 1633 bedrijven. Hiervan zijn 133 bedrijven in categorie 3 en 4 verplicht ondergebracht bij de RUD Zuid Limburg. Deze worden binnen de RUD Zuid Limburg gecontroleerd conform de landelijke controle frequentie (cat. 4: 2x per jaar en cat. 3: 1 keer per 2 jaar). Vanuit bureau Bouwen en milieu (BMH) is 1,5 fte overgegaan naar de RUD Zuid Limburg om deze bedrijven te controleren, de juridische ondersteuning bij de milieutoezichttaak van deze bedrijven plus de taak

‘ketenbeheer asbest’. Ook handelt de RUD Zuid Limburg de klachten van deze bedrijven af. Technisch advies handhaving ligt bij de RUD Zuid Limburg, effectuering van de sancties is belegd bij bureau BMH.

Bureau BMH is aanspreekpunt (accountmanagement) voor de RUD Zuid Limburg.

In 2017 is gepland om circa 65 bedrijven te controleren (inclusief 5 vuurwerkcontroles).

2.2 Controles milieu-inrichtingen gemeente

Het betreft 1500 bedrijven (inrichtingen) die niet onder de RUD Zuid Limburg vallen en door de gemeente zelf gecontroleerd worden.

In beginsel hebben we de bedrijven ingedeeld op basis van de milieubelasting van de bedrijfsactiviteiten, in vier milieucategorieën. Aan een milieucategorie is een controlefrequentie met een urenbesteding verbonden. We hanteren de bedrijfsindeling die begin jaren negentig is vastgesteld (BUGM- en VOGM-periode tot 1998)⁴. De meest complexe bedrijven zijn categorie 4 bedrijven (chemische industrie, grote complexen als het ziekenhuis).

Foto controle garagebedrijf

Categorie 3 bevat een groot aantal bedrijven met een hoge milieubelasting, bijvoorbeeld metaalbewerkingsbedrijven en tankstations. Categorie 2 bevat onder andere bedrijven met veel overlast voor de omgeving, zoals de horeca. Eenvoudige bedrijven met geen tot weinig milieubelasting zoals winkels zijn categorie 1.

⁴ Rijksbijdrageregelingen voor de gemeentelijke uitvoering van milieutaken en duurzaamheidsbeleid. Bij de toets van het gemeentelijk uitvoeringsniveau hebben we gebruik gemaakt van kengetallen voor het bepalen van de noodzakelijke capaciteitsinzet bij controles en handhavingswerkzaamheden bij bedrijfsmatige activiteiten (inrichtingen milieubeheer).

De bedrijven in categorie 1 (lichtste milieucategorie) zitten niet meer in de controlecyclus van 1 keer in de 10 jaar controleren. Deze bedrijven controleren we alleen naar aanleiding van klachten of een verzoek om handhaving.

Bedrijven categorie 2, 3 en 4 controleren we met een lagere controlefrequentie dan het landelijk geaccepteerde adequate niveau. Dit betekent categorie 2: 1 keer per 10 jaar (i.p.v. 1 keer per 5 jaar), categorie 3 bedrijf: 1 keer per 3 jaar (i.p.v. 1 keer per 2 jaar) en categorie 4 bedrijf: 1 keer per jaar (i.p.v. 2 keer per jaar).⁵ In 2017 is gepland om 203 controles uit te voeren. In 2017 besteden technisch medewerkers en de geluidsmedewerker samen ongeveer 3.340 uren aan deze milieucontroles. Alleen voor de technisch medewerkers zijn 3.140 uren hiervoor geraamd.

Werkwijze controle technisch medewerker milieu: Bij de uren van de technisch medewerker zijn inbegrepen: voorbereiden van het bedrijfsbezoek aan de hand van een dossieronderzoek, controleren bedrijf op naleving van de relevante milieuwetgeving, waar relevant ook uitvoeren van metingen. Rapporteren en opstellen brief naar aanleiding van de controle aan het bedrijf. Administratief controleren naar aanleiding van binnengekomen verslagen, rapporten enz. en uitvoeren van hercontroles naar aanleiding van overtredingen uit de eerste controle. Onderdeel kan het verrichten van metingen zijn (een geluidsmedewerker verricht de geluidsmetingen). Rapporteren en opstellen brief naar aanleiding van de hercontrole. De technisch medewerker hoeft de hercontrole in principe niet van te voren aan te kondigen, maar doet dit doorgaans wel. Naar aanleiding van de hercontrole stelt de technisch medewerker een bezoekrapport op en stuurt hij een brief naar de inrichtinghouder. Mocht de overtreding voortduren, dan treedt de technisch medewerker handhavend op, op basis van de vastgestelde sanctie- en gedoogstrategie. Dit is de 1^e stap in de handhavingprocedure. De juridisch medewerker voert de procedure uit.

2.3 Juridisch/administratieve controles cat. 1 t/m 4

Voor de juridisch (285 uren) en administratief medewerker (350 uren) is per bedrijfscontrole inbegrepen het plannen van een afspraak, controleren van uitgaande brieven, adviseren aan technisch medewerker in geval van overtredingen en juridische (bestuursrechtelijke) handhaving. Monitoring van het naleefgedrag (effect van reguliere integrale milieucontroles) hoort hier ook bij.

2.4 Toezicht op nieuw verleende milieuvergunningen/meldingen

De taak toezicht op nieuw verleende milieuvergunningen/meldingen, de zogenaamde opleveringscontroles, ligt bij de afdeling PZ c.q. RUD. Dit om de handhaafbaarheid van nieuwe vergunningen/meldingen te bepalen. Na de opleveringscontrole komt het bedrijf in de controlecyclus van een milieutoezichthouder. Er is wel een wettelijk verplichte toets op de handhaafbaarheid van de vergunningvoorschriften nodig.

⁵ Voor de bedrijven die zijn overgedragen aan de RUD, geldt wel de landelijk als adequate controlefrequentie. Dit heeft te maken met de norm 'schoon door de poort' die voor alle gemeenten geldt.

2.5 Inrichtinggerelateerde milieuklachten/ongewone voorvallen

Het aantal milieuklachten bedraagt circa 80 op jaarbasis. In 2017 hebben we voor het behandelen van klachten 410 uren nodig voor de technisch medewerkers, 200 uren voor de geluidsmedewerker, 200 uren voor de juridisch medewerker en 200 uren voor de administratief medewerker.

Werkwijze: Op basis van een klacht, meestal van een omwonende van het bedrijf, onderzoekt de administratief medewerker of de klacht thuishoort bij bureau Bouw- en Milieuhandhaving (1ste filtering) en onderzoekt de technisch medewerker of de klacht gegrond is en zo ja, welke inrichting de overlast veroorzaakt. De administratief medewerker registreert de klacht. Adequate afhandeling van klachten van burgers draagt bij aan het noodzakelijke vertrouwen in de overheid en is daarom een prioriteit die om aandacht vraagt. Het aantal milieuklachten (circa 80 op jaarbasis) is vrij constant, waarschijnlijk door de jarenlange cyclus van preventieve controles. Ook klachten kunnen vragen om hercontroles en vervolgacties oproepen. Bedrijven zijn verplicht ongewone voorvallen temelden bij het bevoegd gezag. Er is altijd spoedeisend optreden nodig, waarbij uiteraard gekeken wordt naar de oorzaak en impact van de melding.

Foto controle vetput bij bedrijf

2.6 Handhavingsverzoeken

Jaarlijks komen ongeveer 10 handhavingsverzoeken van burgers over bedrijven en meldingen van ongewone voorvallen van bedrijven binnen. Hiervoor zijn 420 uur geraamd. We moeten verzoeken om handhaving altijd behandelen binnen een wettelijk vastgestelde afhandelingstermijn. Juridische capaciteitsinzet beslaat het merendeel van deze uren.

2.7 Strafrechtelijk (ondersteunen van de politie om tot een procesverbaal te komen)

In 2005 is in het kader van de professionalisering van de milieuhandhaving een strategie vastgesteld in Heerlen, waarin wordt aangegeven wanneer naast het bestuursrecht ook het strafrecht moet worden ingezet. Dit is het geval bij onder andere grove opzet en schuld van de overtreder. In dit kader wordt in 2017 verwacht dat in samenwerking met de politie/regionaal milieuteam van de politie circa 5 processen verbaal opgemaakt worden (WED). Bureau bouw- en milieuhandhaving zorgt voor de milieujuridische input voor de politie en de technische controle- en meetrapporten, zodat een proces-verbaal kan worden opgemaakt in het geval van grove opzet en schuld van de overtreder. Naast het strafrecht wordt hierbij ook het bestuursrecht ingezet (dwangsom- of bestuursdwangtraject).

2.8 Interne advisering geluid

De geluidsmedewerker van het bureau Bouwen en Milieu Handhaving (BMH) geeft op verzoek geluidadvies aan de afdeling Publiek Zaken (PZ) en de afdeling Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling (REO) en ook binnen het bureau BMH bij bouwwerken e.d. Voor deze werkzaamheden is in 2017 250 uur geraamd.

2.9 (Integrale) horecacontroles

De categorie 2-bedrijven zijn qua controlefrequentie (minimale uitvoeringsniveau) teruggebracht naar 1 keer per 10 jaar controleren in plaats van 1 keer per 5 jaar. Voor de branche horeca die onder de categorie 2 bedrijven valt, is de lagere controlefrequentie van 1x per 10 jaar te laag om te kunnen spreken van een beheersbare situatie. Horecacontroles hebben bestuurlijke prioriteit. Insteek is om in Heerlen horecacontroles in 2017 frequent en zoveel mogelijk integraal uit te voeren (zowel milieuregelgeving als Drank- en horecawet). De controlefrequentie vanuit de milieuregelgeving wordt hiermee voor de sector horecabedrijven op een adequate wijze uitgevoerd.

In 2017 is gepland om 20 horeca-inrichtingen gezamenlijk door de technisch medewerker milieu en de toezichthouders Drank- en Horecawet (DHW) van het bureau BMH te laten controleren. Deze controles zullen vooral tijdens het einde van de middag/avond plaatsvinden.

Voor (integrale) horecacontroles ramen we 180 uren voor de technisch medewerker, 50 uur voor de geluidsmedewerker en circa 78 uren voor juridische/administratieve zaken.

2.10 Horeca avond- en nachtelijke geluidmetingen

Avond- en nachtelijke geluidmetingen bij horeca zijn preventief en voorkomen klachten. Het uitvoeren van deze geluidmetingen is in de beleidsperiode 2016-2018 als prioriteit benoemd. In voorgaande jaren kon, op basis van het minimale uitvoeringsniveau, geen capaciteit ingezet worden om preventief en naar aanleiding van klachten in de avond- en nachtperiode regulier geluidmetingen uit te voeren. Het uitvoeren van deze metingen is nodig om de situatie beheersbaar te houden en de klachten adequaat te kunnen afhandelen en hiermee handhavingsverzoeken te voorkomen. In 2017 is gepland om regulier (1 keer per maand) avond- en nachtelijke geluidmetingen uit te voeren. Voor 2017 ramen we circa 0,26 fte voor deze taak (150 uur technisch medewerker en 200 uur geluidsmedewerker).

2.11 Drank- en horecawet controles

Het bureau BMH voert de controles in het kader van de Drank- en horecawet (DHW) en een aantal APV-vergunningen (= Horeca-exploitatievergunningen, terrasvergunningen en vergunningen Wet op de kansspelen) uit en werkt daarbij zoveel mogelijk samen met milieu- en bouwinspecteurs en andere (interne en externe) handhavingspartners. In 2017 vindt 3 maal een integrale controleronde plaats met bureau flexteam waarbij de arbeidsinspectie, belastingdienst, NVWA, politie en incidenteel de vreemdelingendienst aansluiten. In 2017 vindt 5 maal een integrale controleronde plaats samen met de politie. Incidenteel wordt aangesloten bij een controle(ronde) van het flexteam. Tevens voeren de toezichthouders horecacontroles uit naar aanleiding van klachten, handhavingsverzoeken of interne verzoeken (bijvoorbeeld vanuit het flexteam of vanuit cluster horeca & evenementen vergunningverlening).

In 2017 is gepland om totaal circa 200 DHW controles uit te voeren bij bedrijven. Tevens vinden DHW controles bij 20 evenementen plaats (o.a. controle art. 35 ontheffingen DHW en nametingen op het

gebied van geluid). Tenslotte wordt toezicht gehouden op de naleving van geldende leeftijdsgrenzen en de vergunningsvoorwaarden voor de verkoop van alcohol.

De totale uren die in 2017 geraamd zijn voor Drank- en horecawetcontroles bedragen 2700 uur.

2.12 Integrale controle evenementen

Voor controles van de evenementen conform het Geluidsbeleid voor Heerlense evenementen 2017-2020, ramen we 0,27 fte. Voor de technische uitvoering 290 uren en 70 uur voor juridische/administratieve zaken. In het kader van het geluidsbeleid bij evenementen was voorheen 120 uren technisch toezicht (geluid) vastgelegd voor het technisch afregelen qua geluidbegrenzing van 10 grote evenementen (qua geluidniveau). De laatste jaren is echter een duidelijke toename merkbaar, zowel van de aantallen als van de grootte van evenementen.

In het Geluidsbeleid voor Heerlense evenementen (2017-2020) is deze toename meegenomen. Dat betekent dat meer uren ingezet worden voor het technisch afregelen van de geluidbegrenzing van grote evenementen. In het nieuwe beleid is ook meer aandacht voor de beheersbaarheid van basgeluiden bij evenementen. Dit is in de uitvoering in 2017 meegenomen.

In 2017 worden bij ongeveer 16 grotere evenementen geluidbegrenzers afgeregeld en vinden bij 20 evenementen nametingen qua geluid gedurende het evenement plaats.

Als voorbeelden van de grotere evenementen qua geluid dient te worden gedacht aan Braderie Hoensbroek, Park City Live, Essential, Cultura Nova, Oad op Nuij, maar ook incidentele evenementen op het Pancratiusplein. Uitvoering van evenementen moet fysiek veilig en met een minimum aan overlast voor de omgeving gebeuren. De evenementencontroles worden daarom zoveel mogelijk integraal uitgevoerd.

Foto nieuw evenement Heerlen Stormt

Een integrale controle houdt in dat er naast geluid (afstellen van geluidsbegrenzers en geluidmetingen) ook een bouwinspecteur meegaat die controleert op (constructieve) veiligheid (opbouw podium etc.). Ook de brandweer en de DHW inspecteurs gaan mee. Daarnaast worden er controles bij evenementen uitgevoerd naar aanleiding van klachten en verzoeken om handhaving.

2.13 Energiebesparing en duurzaamheid bij bedrijven

Zowel het coalitieakkoord, Parkstad en landelijk geeft men energiebesparing en duurzaamheid bijzondere aandacht. In april 2015 heeft de gemeenteraad het PALET (Parkstad Limburg Energie Transitie) ambitiedocument vastgesteld als kaderstellend beleid voor de energietransitie naar een energieneutrale regio in 2040. Tevens heeft de gemeenteraad het college de opdracht gegeven om een uitvoeringsprogramma op te stellen voor de eerste periode tot 2020. Hiervoor is door de bestuurscommissie ruimte van Parkstad een ambitie vastgesteld voor energiebesparing én energie opwekking van 8%.

Parallel hieraan is door de RUD Zuid Limburg in 2016 de pilot 'Energiebesparing bij de Limburgse zorginstellingen' gestart en begin 2017 afgerond. De technisch milieuinspecteurs van de gemeente Heerlen hebben samen met een medewerker van de RUD zorginstellingen bezocht Deze pilot was een uitwerking van het SER-energieakkoord met als belangrijkste doel samenwerking aan energiebesparing, het vergroten van het aandeel duurzame energie en bevorderen van de werkgelegenheid.

Het energieakkoord gaat uit van een aanpak die eruit bestaat bedrijven te stimuleren om energiebesparende maatregelen te nemen. De pilot is erop gericht om bij een branche het naleefgedrag op het nemen van energiebesparende maatregelen vast te stellen en te verbeteren. De VNG subsidieert de pilot. In 2017 wordt gestart met een nieuwe branche: scholen van het voortgezet onderwijs. Na een selectie van de scholen, zullen controles worden uitgevoerd door een technisch milieuinspecteur van de gemeente Heerlen. In 2017 worden trainingen gegeven aan de (milieu)inspecteurs om de kennis van energiebesparing en duurzaamheid bij bedrijven te vergroten. In 2017 zijn 350 uren geraamd voor deelname aan dit project.

2.14 Inzicht en beheersbaarheid van bedrijvenbestand

Heerlen kent ca. 3500 bedrijven en/of bedrijfsmatige activiteiten. Van deze bedrijven vallen er ca. 1650 onder het activiteitenbesluit van de WABO en moeten dus voldoen aan een aantal milieuvorschriften. Het bedrijvenbestand varieert uiteraard; bedrijven gaan dicht, veranderen van activiteiten en er komen nieuwe bedrijven bij. Deze dynamiek werd tot voor enkele jaren gemonitord door regelmatig bij alle bedrijven na te gaan of de bedrijven nog aanwezig waren en of er nieuwe bedrijven waren bijgekomen. Merkbaar is thans dat de actualiteit van het bestand onnauwkeurigheden vertoont, terwijl een actueel bedrijvenbestand onmisbaar is. We verliezen zicht op bedrijven die zich bijvoorbeeld vestigen in leegstaande gebouwen en zich niet melden bij de gemeente (bijvoorbeeld om een melding in te dienen of een vergunning aan te vragen). Dit kan milieurisico's opleveren of er kunnen zich ongewenste ontwikkelingen voordoen.

Om dit te voorkomen heeft het bestuur aan deze taak voor de beleidsperiode 2016-2019 prioriteit toegekend. Deze taak wordt, evenals in 2016, in 2017 projectmatig opgepakt. De aanpak om te komen tot inzicht en beheersbaarheid van het bedrijvenbestand in 2017 kan verdeeld worden in 2 deelprojecten te weten:

1. de “Aanpak inventarisatie in 2017”.

Bij 1 of 2 bedrijventerreinen (afhankelijk van de benodigde inzet) zal het bedrijvenbestand onder de loep genomen worden. Hierbij wordt meer dan voorheen inhoudelijk ingezoomd op de situatie ter plekke. Uitgegaan wordt van het bedrijvenbestand in Key2Vergunningen (backoffice-systeem). Van de bedrijven wordt bekeken of deze bedrijven nog bestaan als zodanig. Daarnaast wordt onderzocht of er bedrijven zijn die een melding hebben gedaan op grond van het activiteitenbesluit. Vervolgens wordt er een lijst van bestaande en gesloten bedrijven volgens Key2Vergunningen samengesteld. Daarna wordt er een inventarisatie uitgevoerd. Dan vinden de bedrijfscontroles plaats. In 2017 zijn voor de inventarisatie 590 uur geraamd (535 uur technisch en 55 uur juridisch-administratief).

2. “Het verwerken van de gegevens voortkomend uit de milieucontroles die door de RUD Zuid Limburg uitgevoerd worden (maar waar de gemeente bevoegd gezag is)”.

De RUD Zuid Limburg verzorgt bij 133 bedrijven gelegen in Heerlen de technische milieuadviesing (inclusief klachten afhandeling). De ICT systemen van de gemeente Heerlen en de RUD Zuid Limburg sluiten momenteel niet op elkaar aan. Het probleem hierbij is o.a. dat er voor het samenstellen van overzichten voor de gemeente Heerlen 2 ICT-systemen geraadpleegd moeten worden. De gemeente Heerlen heeft bovendien geen rechten om in het RUD systeem te werken of overzichten te genereren. Verder is dit aspect ook van belang voor het inzicht en beheersbaarheid van het bedrijvenbestand in Key 2. Door de voorgaande RUD werkwijze ontbreekt er veel relevante informatie met betrekking tot de specifieke bedrijfsgegevens en de bedrijfscontroles. Om de informatievoorziening in Key 2 te verbeteren wordt een plan van aanpak opgesteld waarin ook PZ betrokken wordt. In het verleden was de inventarisatie en het up to date houden van de bedrijfsgegevens een gedeelde verantwoordelijkheid van de afdeling IV en de afdeling PZ.

2.15 RUD Zuid Limburg/ICT/Digitale checklijsten

Vanaf de oprichting van de RUD Zuid-Limburg is de RUD Zuid Limburg bezig met het op orde brengen van hun informatievoorziening. In 2016 is gestart met het proces om te komen tot een nieuw pakket voor Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving (VTH-pakket). Op dit moment sluiten de systemen van de RUD Zuid Limburg en de gemeente(n) nog niet op elkaar aan. Vandaar dat de aanbesteding van een nieuw VTH-pakket (door de provincie Limburg) als proces is verbreed niet alleen voor de RUD's in Limburg maar ook voor gemeenten. Besluitvorming hierover (gunning) vindt plaats in 2017.

Voor de medewerkers van Toezicht en Handhaving van de RUD is als pilot een applicatie ingericht om vanaf 2017 een aantal toezichttaken digitaal te ondersteunen. In de gemeente Heerlen zal in 2017 ook bekeken worden of digitaal milieutoezicht bij bepaalde controles mogelijk is. Hierbij zal ook bekeken worden via welke applicatie dit ondersteund moet worden. In 2017 zijn hiervoor 308 uren geraamd.

3. Programma 2017 toezicht bouwen en ruimtelijke ordening

In onderstaande tabel staan de producten voor toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening met de hierbij geraamde uren die binnen het bureau BMH in 2017 worden uitgevoerd.

Taken/producten	Geraamde uren 2017
Toezicht Wabo-vergunningen bouwen	4.578 (2.490 technisch en 2088 constructeurs)
Toezicht Besluit inrichtingseisen	240
BAG: Woningsplitsing/wonen niet woongebouwen	150 (100 technisch en 50 constructeurs)
Sloop / meldingen (asbest)	295
Klachten (gebouwen)	900
Klachten (strijdig gebruik)	335
Meldingen (geen "dossier")	370
Bestuursrechtelijke Handhaving (H-dossiers)	3.215
Asbest specialisme	170
Projectmatig toezicht brandveiligheid en constructieve veiligheid van gebouwen waar grote groepen mensen verblijven waarbij vanwege de aard van het gebruik een gevaar voor een verminderde zelfredzaamheid bestaat (kamerverhuur, hotels en woonboulevard) en gebouwen waarin mensen verblijven met een verminderde zelfredzaamheid (kinderdagverblijf, verpleeghuis en zorginstellingen):	
I. Kamerverhuurpanden	229
II. Kinderdagverblijven	40
III. Zorginstellingen: Atrium/Mondriaan	50
IV. Verpleeg- en verzorgingstehuizen	90
V. Woonboulevard	30
VI. Stookinstallaties in scholen	0
VII. BSO/Peuterspeelzalen	80
VIII./X. Senior woongebouwen/woningvoorraad woningcorporaties bestaande woningen	0
IX. Hotels / pensions	80
XI. Basisscholen en vervolgonderwijs	90
XII. Asielzoekerscentrum	20
XIII. Gemeenschapshuizen, verenigingsgebouwen	60
XIV. Grote detailhandelsgebouwen	0
XV. Ouderen/jongerencentra	0
XVI. Ontvluchting binnenstad	30
BAG: Woningsplitsing/ wonen niet woongebouwen achterstand	107
Galerijflats	155

BMI: Inventarisatie BMH	20
Inventarisatie asbest daken	195
Evenementen	160
Brandveiligheidscontroles in verband met de carnaval	75
Mijnschade	100
Veiligheidsregio incl. fysieke inzet	30
Project Herstructurering Vrieheide	1.480
Totaal	13.374 9,9 fte
Beschikbaar	9 fte en 1 fte additioneel herstructurering

Hierna wordt per product uit voorgaande tabel een toelichting gegeven over de uit te voeren werkzaamheden in 2017.

3.1 Toezicht op Wabo vergunningen onderdeel bouwen en slopen

Gelet op het bestuurlijk vastgelegd minimale uitvoeringsniveau voor de beleidsperiode 2016-2018 controleren we in 2017 van de omgevingsvergunningen met activiteit bouwen, strijdig gebruik, slopen, kappen en inritten en reclame (voor zover bouwregelgeving) alleen de activiteit bouwen en slopen. De overige activiteiten controleren we niet. Het toezicht op nieuwe omgevingsvergunningen met activiteit bouw spitst zich toe op brandveiligheid en constructieve veiligheid. De eigenaar wordt wel op de overige aspecten (gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid, beëindiging overlast en ruimtelijke kwaliteit) gewezen, maar qua handhaving blijven ze buiten beschouwing.

We hebben op grond van het aantal omgevingsvergunningen met de activiteit bouwen die in voorgaande jaren zijn verleend een schatting gemaakt van het aantal vergunningen die in 2017 gecontroleerd moeten worden. Verwacht wordt dat dit er 177 zijn. Er is een klasse indeling gemaakt op basis van berekende leges. De bouwactiviteiten zijn verdeeld in 8 bouwklassen: <€5.000; >€5.000 < €50.000; >€50.000 < €100.000; >€100.000 < €400.000; >€400.000 <€1000.000; >€1000.000 <€2000.000; > €2000.000 < €5000.000 en >€5000.000. Aan de hand van de prognose gegevens 2017 (ca. 177 aanvragen) is met behulp van een model van de Vereniging BWT berekend dat er voor toezicht op het bouwbesluit 4871 uren nodig zijn. Zie onderstaande tabel.

Bouwkosten categorieën	Aantal vergunde aanvragen 2017	Totaal bouwbesluit toezicht in uren per jaar conform normuren
Lager dan €5000	23	0
Tussen €5000 en €50.000	105	735
Tussen €50.000 en €100.000	15	255
Tussen €100.000 en €400.000	40	1600
Tussen €400.000 en €1.000.000	2	142
Tussen €1.000.000 en €2.000.000	0	0
Tussen €2.000.000 en €5.000.000	14	1806
Meer dan €5.000.000	1	333
Totaal	200	4871

In 2017 verwachten we in totaal 4.578 uren te besteden aan het toezicht op omgevingsvergunningen met de activiteit bouwen. Hiervan zijn 2.490 uren voor toezichthouders en 2.088 uren voor constructeurs. Het aanzienlijke verschil ten opzichte van de normuren (4578 uren in totaal ten opzichte van 4871 normuren) komt doordat we de aspecten gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid (Bouwbesluit), beëindiging van overlast en ruimtelijke kwaliteit niet actief handhaven.

Conform de eisen uit de kwaliteitscriteria 2.1 moet toezicht tijdens de bouwfase plaats vinden op basis van een systematiek zoals beschreven in het integraal toezichtprotocol. Deze systematiek gaat uit van objectcategorieën op basis van gebruik/activiteit, een toezichtmatrix die diepgang per thema en frequentie vast legt en een projectgebonden checklist voor de inspectie. In het toezicht- en handhavingsbeleidsplan 2016-2018 van de gemeente Heerlen is de ambitie uitgesproken om voor toezicht bouwen het landelijk toezichtsprotocol BWT te hanteren waarbij gebruik gemaakt wordt van digitaal toezicht houden in verschillende fases van het bouwproces (met behulp van een tablet en gestandaardiseerde checklisten zoals BRISToezicht).

Foto Nieuwbouw Van der Valk

3.2 Toezicht Besluit inrichtingseisen

Horecapanden moeten aan een aantal bouwkundige voorschriften, met name op het gebied van brandveiligheid en ontluchting voldoen. Dit is vastgelegd in het Besluit inrichtingseisen Horeca. Voor het toezicht houden op het besluit inrichtingseisen horeca in 2017 zijn 240 uur bouwtechnisch geraamd.

3.3 BAG: Woningsplitsing/wonen niet woongebouwen

Woningen die gesplitst zijn en niet voldoen aan de bouwkundige eisen leveren veiligheidsrisico's op. Dit geldt ook voor wonen in niet-woongebouwen waar de gebouwen niet voldoen aan de eisen die voor wonen worden gesteld met betrekking tot brandveiligheid en constructieve veiligheid. Optreden tegen (illegaal) wonen in niet-woongebouwen of woningsplitsingen leent zich minder voor een projectmatige aanpak omdat dit qua aantallen niet te programmeren is. Via passieve handhaving (klachten en handhavingverzoeken) vinden in 2017 controles plaats en wordt handhavend opgetreden bij geconstateerde overtredingen.

3.4 Klachten en meldingen

Gelet op ervaringscijfers uit voorgaande jaren verwachten we dat er in 2017 circa 150 klachten binnenkomen bij BMH, met betrekking tot brandveiligheid en constructieve veiligheid en circa 350

overige klachten en meldingen. De klachten gaan over bestaande bebouwing en strijdig gebruik ervan. Niet alle klachten en meldingen die wij vanuit interne of externe bron⁶ ontvangen, vallen binnen ons taakveld of zijn prioritair. Conform de bestuurlijke prioriteiten voor de beleidsperiode 2016-2018 worden in 2017 alle klachten en meldingen op het gebied van brandveiligheid en constructieve veiligheid van gebouwen en asbest afgehandeld. Ook niet geprioriteerde klachten worden in behandeling genomen⁷. Klachten en meldingen die niet onder de prioritering vallen worden gefilterd op ruimtelijke en sociaal-maatschappelijke impact en met een duidelijke bestuurlijke keuze. De hiervoor genoemde klachten worden inhoudelijk behandeld en de overige klachten worden afgehandeld conform ons beleid.

3.5 Bestuursrechtelijk handhaven

Product	Aantal producten per jaar	kengetal	Benodigde uren 2017
Handhavingsverzoek	25	16	400
Bezwaar	16	5	80
Last onder dwangsom	40	25	1000
Bezwaar	20	5	100
Invoering	12	16	192
Bezwaar	12	5	60
Stilleggen bouw	6	4	24
Last onder bestuursdwang	4	30	120
Bezwaar	4	5	20
Intrekken	6	16	96
Bezwaar	6	5	30
Ingebrekestelling	2	3	6
Flankerend optreden	2	5	10
Vraagbaak ad hoc situaties	100	2	200
Klachten	52	5	260
Raadvragen	4	8	32
			Totaal 2630 uur 2fte

Het komt steeds vaker voor dat burgers bij de gemeente een verzoek om handhaving indienen. Een verzoek om handhaving is een schriftelijk (dwingend) verzoek aan de gemeente om binnen een wettelijke termijn een besluit te nemen ten aanzien van een vermeende overtreding. In 2017 worden alle verzoeken om handhaving afgehandeld conform de eisen in de Awb. Gelet op de huidige werkvoorraad verwachten we dat in 2017 circa 25 handhavingsverzoeken worden ingediend en dat tegen de besluiten hierop in totaal 16 bezwaarschriften worden ingediend. De juridisch medewerkers bouwen en ro van het bureau BMH bereiden het besluit op het handhavingsverzoek voor. Jurap behandelt het bezwaarschrift dat hierop binnenkomt. De juridisch medewerkers bouwen en ro

⁶ Burgers, flexteam, politie of BOA's

⁷ In 2014 heeft de Raad van State in een uitspraak aangegeven dat het niet toegestaan is om binnen een prioritering aan te geven dat bepaalde overtredingen binnen een beleidsperiode niet meer worden opgepakt of gehandhaafd. Wel mag een prioritering inhouden dat bij bepaalde lichte overtredingen alleen naar aanleiding van een klacht of verzoek tot handhaving wordt beoordeeld of handhavend moet worden opgetreden.

voorzien Jurap hierin wel van advies. Hiervoor is in totaal 80 uur per jaar geraamd. Voor het behandelen van de handhavingsverzoeken en het opstellen van het besluit hierop is in totaal 400 uur op jaarbasis geraamd.

Klachten en handhavingsverzoeken die gegrond zijn en waar sprake is van een overtreding kunnen bestuursrechtelijk worden gehandhaafd. Bestuursrechtelijke handhaving kan bestaan uit het opleggen van een last onder dwangsom of het opleggen van een last onder bestuursdwang. In artikel 125 van de Gemeentewet is de bevoegdheid tot het toepassen van een last onder bestuursdwang neergelegd. In de Algemene wet bestuursrecht is bepaald dat in plaats van het toepassen van een last onder bestuursdwang de mogelijkheid bestaat om een last onder dwangsom op te leggen. Voordat echter tot toepassing van de genoemde instrumenten kan worden overgegaan, moet de overtreder (en/of degene die bij machte is om een einde aan de overtreding te maken) in de gelegenheid worden gesteld zijn zienswijze uit te brengen over de voorgenomen handhaving. Uitzondering hierop vormt een spoedeisende last. Daarmee bestaat bestuursrechtelijke handhaving uit meerdere stappen. Voor deze beleidsperiode past de gemeente Heerlen het stappenplan toe zoals opgenomen in de sanctiestrategie die onderdeel uitmaakt van het toezicht- en handhavingsbeleid van de gemeente Heerlen 2016-2018. Uitgangspunt bij het handhavingstraject is dat een eenmaal gestarte procedure ook helemaal wordt doorlopen totdat de overtreding is beëindigd. Op die manier wordt gehandeld om de doelstelling tot naleving te bereiken.

In 2017 wordt verwacht dat er 40 maal een last onder dwangsom moet worden opgelegd waarop 20 bezwaarschriften worden verwacht, 12 invorderingsprocedures en 12 bezwaarschriften hierop, 6 stilleggingen van bouwwerken, 4 lasten onder bestuursdwang en 4 bezwaarschriften hierop, 6 intrekkingen van bouwvergunningen, 2 ingebrekestellingen en 2 maal flankerend optreden door de politie waarbij de juridisch medewerkers ondersteuning bieden. In bovenstaande tabel zijn alle werkzaamheden met betrekking tot de bestuursrechtelijke handhaving voor 2017 weergegeven en de hiervoor benodigde capaciteit. De werkzaamheden worden uitgevoerd door 2 juridisch medewerkers bouwen en ro van bureau BMH.

3.6 Asbest

Omgaan met asbest is een specialisme binnen bureau BMH. Bureau BMH draagt binnen de veiligheidsregio bij aan de asbestverwijderingsprocedure bij calamiteiten doordat het een teamleider bouw (bouwinspecteur) levert aan de regio. Dit vraagt ongeveer 4 dagen inzet van de bouwinspecteur op jaarbasis (30 uur).

Daarnaast vindt er binnen het bureau BMH ook toezicht plaats op sloopmeldingen asbest. Jaarlijks worden er ongeveer 520 reguliere sloopmeldingen asbest ontvangen en geaccepteerd (van particulieren en woningcorporaties). Deze worden op papier gecontroleerd (administratieve controle). Ongeveer 10 hiervan zijn complex en worden op locatie gecontroleerd. Ook vindt er toezicht plaats naar aanleiding van calamiteiten als er bij een brand of (illegale) sanering asbest vrij komt. Voor het uitvoeren van bovengenoemde werkzaamheden is in 2017 in totaal 465 uur geraamd.

Met ingang van 1 januari 2024 is het verboden om asbesthoudend materiaal toegepast te hebben als dakbedekking. De periode van 1 januari 2017 tot 2024 is een overgangsperiode. Het rijk wil dat in deze periode alle asbestdaken gesaneerd zijn. Sanering komt voor rekening van de eigenaar van een asbestdak.

Verwacht wordt dat, ondanks subsidieregelingen voor het verwijderen van asbest, illegale asbestsloop in de komende jaren zal toenemen. Dit gaat vanaf 2017 extra capaciteit vragen voor de bouwinspecteurs (asbestdeskundigen).

Het rijk heeft de gemeente gevraagd om te starten met het inventariseren van asbestdaken, in samenwerking met de provincie Limburg. In 2017 zijn voor het inventariseren van asbestdaken binnen de gemeente Heerlen 195 uur bouwtechnisch geraamd. In het eerste kwartaal van 2017 hebben er gesprekken plaatsgevonden met de provincie Limburg. De provincie Limburg stelt het geld ter beschikking en wij de kennis. In eerste instantie wordt alleen onze gemeente door de provincie Limburg bij dit project betrokken. Wij nemen momenteel dan ook actief deel aan het onderzoek welk bedrijf de gevraagde kwaliteit kan leveren. Met de gevraagde kwaliteit wordt in dit geval het in kaart brengen van de aanwezige asbesthoudende daken in Zuid Limburg bedoeld, mede met het oog op de wetgeving in 2024. In 2017 wordt de burger actief door ons geïnformeerd over dit onderwerp door middel van flyers, publicaties en bijeenkomstavonden.

Slechts 10% van de hierboven genoemde 520 reguliere sloopmeldingen asbest betreft het saneren van asbesthoudende daken (in verband met de wetgeving in 2024). De meldingen van particulieren in verband met het saneren van asbesthoudende daken zijn dus nog niet meegerekend.

Klachten met betrekking tot asbest vallen onder overige klachten (zie paragraaf 3.4). Indien noodzakelijk wordt er naar aanleiding van een dergelijke klacht handhavend opgetreden.

Als laatste is er nog de taak ketenbeheer asbest (wat gebeurt er met asbest als het na de sloop wordt afgevoerd). Dit is een taak die de gemeente zelf niet kan aanpakken, omdat asbest de gemeentegrens overschrijdt. Deze taak is in 2015 overgegaan naar de RUD.

3.7 Brandveiligheid en constructieve veiligheid van gebouwen waar grote groepen mensen verblijven waarbij vanwege de aard van het gebruik een gevaar voor een verminderde zelfredzaamheid bestaat (kamerverhuur, hotels en woonboulevard) en gebouwen waarin mensen verblijven met een verminderde zelfredzaamheid (kinderdagverblijf, verpleeghuis en zorginstellingen).

In een expertbijeenkomst binnen het bureau BMH is bepaald welke panden en gebouwen onder het criterium “brandveiligheid en constructieve veiligheid bestaande bouw, waar grote groepen mensen verblijven waarbij vanwege de aard van het gebruik een gevaar voor een verminderde zelfredzaamheid bestaat (kamerverhuur, hotels en woonboulevard) en gebouwen waarin mensen verblijven met een verminderde zelfredzaamheid (kinderdagverblijf, verpleeghuis en zorginstellingen)” vallen. Deze zijn in onderstaande tabel per categorie (I t/m XVI) en aantal opgenomen. Daarnaast is in de tabel opgenomen hoeveel panden per categorie in 2017 gecontroleerd worden en hoeveel uren inzet dit kost.

Cat.		Aantal panden	Klasse	Aantal 2017	Uren 2017
I.	Kamerverhuurpanden	160	4	30	229
II.	Kinderdagverblijven	20	3	4	40
III.	Zorginstellingen: Atrium / Mondriaan	2	2	2	50
IV.	Verpleeg- en verzorgingstehuizen	15	2	5	90
V.	Woonboulevard	21	1	5	30
VI.	Stookinstallaties in scholen	51	1	0	0
VII.	BSO / Peuterspeelzalen	38	2	8	80
VIII./ X.	Senior woongebouwen / woningvoorraad woningcorporaties bestaande woningen	145	2	0	0
IX.	Hotels / pensions	14	3	5	80
XI.	Basisscholen en vervolgonderwijs	65	1	12	90
XII.	Asielzoekerscentrum	1	4	1	20
XIII.	Gemeenschapshuizen, verenigingsgebouwen	18	1	7	60
XIV.	Grote detailhandelsgebouwen	71	1	0	0
XV.	Ouderen/jongerencentra	12	1	0	0
XVI.	Ontvluchting binnenstad	231	1	pm	30
	Totaal	864			

De panden en gebouwen zijn ingedeeld in een prioriteitsklasse van 1 tot 4. Klasse 1 heeft de laagste prioriteit en klasse 4 de hoogste. Panden en gebouwen met de laagste prioriteit (klasse 1) worden 1 keer per 10 jaar gecontroleerd en panden met de hoogste prioriteit (klasse 4) 1 keer per 3 jaar. Voor de controlefrequentie zie onderstaande tabel.

Klasse	Controleren om de ... jaren	Frequentie
1 (laagste prioriteit)	10	0,10
2	7	0,14
3	5	0,20
4 (hoogste prioriteit)	3	0,33

Doel is om in 3 jaar voor al deze panden/gebouwen de nulsituatie vast te leggen en van daaruit een planning te maken voor de beheersbare situatie met eventueel bijstelling van prioriteiten en inzet van uren. Van een aantal panden/gebouwen ligt de nulsituatie reeds vast. Om de nulsituatie van alle panden binnen 3 jaar vast te leggen komen we capaciteit te kort. Omdat grote detailhandelsgebouwen en ontvluchting binnenstad de laagste prioriteit hebben, hanteren we voor het vastleggen van de nulsituatie voor deze categorieën een periode van 5 jaar in plaats van 3 jaar.

Hieronder wordt per categorie pand/gebouw aangegeven welke werkzaamheden in 2017 worden verricht.

I. Kamerverhuurpanden

In Heerlen is er een groot aantal kamerverhuurpanden (circa 160 bij ons bekend). De bouw- en brandveiligheid voldoet in deze panden vaak niet. Dit heeft directe gevolgen voor de bewoonbaarheid van het pand als ook voor de leefbaarheid van de directe omgeving. Regelmatig inspecteren van de panden, dus in een controlecyclus brengen, draagt bij aan beter besef en beter naleefgedrag. De panden worden door de toezichthouder bezocht. Indien noodzakelijk wordt de brandweer om advies gevraagd. Bij overlast klachten worden de panden samen met het flexteam bezocht. De kamerverhuurpanden zijn in klasse 4 ingedeeld. Dit heeft te maken met het feit dat er bij deze panden sprake is van veelvuldig wisselen van verblijvende personen die overnachten, het vaak oudere panden betreft en er sprake is van slecht naleefgedrag van regelgeving. Vanaf 2017 worden

jaarlijks ongeveer 30-40 panden gecontroleerd voor het bepalen van de nulsituatie. In de beheersfase vanaf 2019 moeten conform de voorgestelde prioritering (klasse 4: 1 keer per 3 jaar controleren) jaarlijks 50 panden gecontroleerd worden. Op dit moment is er echter slechts toezichtcapaciteit om jaarlijks ongeveer 30 panden te controleren.

II. Kinderdagverblijven

In de gemeente Heerlen zijn 20 kinderdagverblijven. Deze zijn in klasse 3 ingedeeld (hoge prioriteit). Dit heeft te maken met het feit dat het kinderen van 0 tot 4 jaar betreft die zeer kwetsbaar zijn en er de mogelijkheid tot slapen is, maar er wel sprake is van een goed naleefgedrag en er door andere instanties controles worden uitgevoerd. Met gerichte controle van kinderdagverblijven is in 2012 gestart. Eind 2015 hebben we alle kinderdagverblijven 1 of meerdere keren gecontroleerd. De laatste jaren is het aantal kinderdagverblijven teruggelopen van 40 in 2012 tot 20 in 2016. In 2017 controleren wij 4 kinderdagverblijven.

III. Zorginstellingen / Atrium- Mondriaan

Door de vele bouwactiviteiten en verbouwingen bij deze instellingen is er frequent overleg (en toezicht) met bouwtoezicht en de brandweer. De indeling in klasse 2 (lagere prioriteit) is een gevolg van het feit dat ondanks dat er kwetsbare personen verblijven en overnachten er sprake is van een goed naleefgedrag van de geldende regelgeving, ze beschikken over eigen veiligheidsbeleid en er frequent contact met bouwtoezicht is over bouwactiviteiten waarbij ook de overige bebouwing wordt meegenomen. Door bouwtoezicht vinden in 2017 bij deze instellingen controles plaats. Hiervoor zijn in totaal 50 uur geraamd.

IV. Verpleeg- verzorgingstehuizen

Binnen de gemeente Heerlen zijn 15 verpleeg- en verzorgingstehuizen. Deze zijn ofwel van recente datum ofwel recent gerenoveerd. Ze zijn in klasse 2 ingedeeld (lagere prioriteit). De indeling in klasse 2 is een gevolg van het feit dat ondanks dat er kwetsbare personen verblijven en overnachten er sprake is van goed naleefgedrag van regelgeving en andere instanties hier ook controles uitvoeren. Daar komt bij dat zij beschikken over eigen veiligheidsbeleid. Dit maakt dat na het afronden van de nulmeting verwacht wordt dat de controlefrequentie bij deze instellingen 1 keer per 7 jaar is. In 2017 zijn in het kader van het nulsituatie onderzoek 5 controles gepland.

V. Woonboulevard

Binnen de woonboulevard zijn 21 panden gelegen. Tijdens een brand en een verbouwing in de bestaande Woonboulevard is gebleken dat de gebouwen niet allemaal voldoen aan de minimale eisen van bestaande bouw uit het Bouwbesluit. In de periode 2014- 2015 zijn bij een aantal panden bouwkundige voorzieningen aan de stookruimten getroffen. Door te voldoen aan harde fysieke eisen, kan voor deze gebouwen met een lage controle frequentie worden volstaan van 1 keer in de 10 jaar. Op dit moment zijn we bezig met de algemene brandveiligheid van de woonboulevard. In dit kader wordt in 2017 een Plan van Aanpak ingediend. Indien dit door ons akkoord wordt bevonden, wordt er nog dit jaar een start gemaakt met de werkzaamheden op het gebied van brandveiligheid.

VI. Stookinstallaties in scholen

De Inspectie Leefomgeving en Transport heeft de gemeente erop geattendeerd stookruimten die in pandig zijn gelegen te controleren op het aspect brandveiligheid (vanwege ontploffingsgevaar). Afgesproken is eerst de scholen binnen de gemeente te inventariseren. Bureau Bouw- en Milieuhandhaving heeft, in samenwerking met Stichting Innovo (als huurder, gemeente is eigenaar), een inventarisatie gemaakt van panden (19 stuks) waar de stookruimte in pandig is gelegen. De inventarisatie van de stookinstallaties van de scholen van Movare is eind 2015 voltooid. Een eerste

conclusie uit deze controles is dat inschaling van stookinstallaties in scholen in klasse 1 (laagste prioriteit) correct is. In 2016 is dit project afgerond. Voor 2017 zijn dan ook geen controles gepland. Wel worden de scholen in een cyclische controle meegenomen (1 keer per 10 jaar controleren).

VII. BSO/peuterspeelzalen

In de gemeente Heerlen zijn 38 BSO/peuterspeelzalen. Deze zijn vaak in hetzelfde gebouw gehuisvest als kinderdagverblijven. Waar deze drie samen zitten, wordt de prioritering van kinderdagverblijven aangehouden (klasse 3: hoge prioriteit). Waar dat niet is geldt een lagere prioriteit (klasse 2), omdat het oudere kinderen betreft, de verblijftijd kort is en er niet wordt geslapen. In 2017 controleren we 8 BSO's /peuterspeelzalen, niet gelieerd aan een kinderdagverblijf.

VIII./X. Senior woongebouwen/woningvoorraad woningcorporaties bestaande woningen

Heerlen kent een relatief groot aantal flats/hoogbouw uit de jaren 60/70 die merendeels bewoond worden door senioren en in eigendom zijn van corporaties of particulier bezit. De veiligheidssituatie is niet bekend. Gepland was om samen met de corporaties de komende jaren de nulsituatie in kaart te brengen. Door een gebrek aan toezichtcapaciteit wordt deze nulmeting naar 2018 doorgeschoven en vinden er in 2017 geen controles plaats.

IX. Hotels/pensions

Binnen de gemeente Heerlen zijn 14 hotels/pensions gelegen. De inschatting is dat hotels beter aan de regelgeving voldoen dan pensions. De hotels/pensions zijn in klasse 3 ingedeeld (hoge prioriteit) vanwege:

- veelvuldig wisselen van verblijvende personen;
- overnachten;
- vaak oudere panden;

In de periode 2016-2018 controleren we deze 14 panden allemaal. Na deze nulsituatie inventarisatie hebben we zicht in welke mate hotels/pensions aan de regelgeving voldoen (ook ten opzichte van kamerverhuurbedrijven). In 2017 controleren we 5 panden. In de beheersfase controleren we jaarlijks 3 panden.

XI. Basisscholen en vervolgonderwijs

De gemeente Heerlen telt in totaal 65 scholen (basisscholen en scholen voor vervolgonderwijs). De scholen zijn in klasse 1 ondergebracht (laagste prioriteit) vanwege het feit dat:

- het kinderen betreft die ouder zijn dan 4 jaar;
- de bouwregelgeving hoge eisen stelt aan bouw- en brandveiligheid van gebouwen waar kinderen verblijven tot 12 jaar;
- de regelgeving met betrekking tot stookinstallaties reeds in een separaat traject wordt gecontroleerd;
- er geen overnachtingen plaats vinden.

In het kader van de uit te voeren nulmeting worden 12 scholen in 2017 gecontroleerd.

XII. Asielzoekerscentrum

Heerlen heeft 1 asielzoekerscentrum. Dit is ingedeeld in klasse 4 (hoogste prioriteit) vanwege:

- het veelvuldig wisselen van verblijvende personen;
- die overnachten;
- grote groep personen, die niet bekend is met de lokale regelgeving;
- incidenten (brandstichting) in andere centra.

Het centrum is in 2015 gecontroleerd. In 2016 zijn buiten op de locatie hercontroles uitgevoerd. Wij controleren het asielzoekerscentrum in 2017 opnieuw.

XIII. Gemeenschapshuizen, verenigingsgebouwen

Gemeenschapshuizen, verenigingsgebouwen en ouderen/jongerencentra zijn ingedeeld in klasse 1 (laagste prioriteit). Er vinden geen overnachtingen plaats. Het zijn merendeels 1 laags gebouwen en waar dat niet zo is (de BMV's) betreft het recente gebouwen. De bezettingsgraad is laag en er vinden ook controles plaats vanuit andere invalshoeken (bijvoorbeeld Drank- en Horecawet). Het gaat binnen de gemeente om 30 panden. Voor 2017 zijn 7 controles gepland.

XIV. Grote detailhandelsgebouwen

De grote detailhandelsgebouwen zijn ingedeeld in klasse 1 (laagste prioriteit). Vaak eigendom van ketens, die gebaat zijn met een positieve, veilige uitstraling. Men beschikt over een eigen BHV organisatie. Vanwege het lage risico bij deze gebouwen en de beperkte beschikbare capaciteit voor toezicht en handhaving vinden er in 2017 geen controles plaats.

XVI. Ontvluchting binnenstad

Dit item is er met name op gericht om te onderzoeken of er knelpunten zijn met betrekking tot de ontvluchting uit kleinere detailhandelsgebouwen naar de openbare ruimte. Hierover zijn slechts summier gegevens bekend. In 2017 zijn hiervoor 30 uur bouwtechnisch geraamd.

3.8 Galerijflats

In 2011 is bij een flat in Leeuwarden een galerijvloer bezweken. Sindsdien hebben eigenaren bij veel soortgelijke galerijflats al uit eigen beweging onderzoek uitgevoerd naar de veiligheid van galerijvloeren en balkons. Nog niet alle flatgebouwen zijn terdege onderzocht. Daarom heeft minister Blok voor Wonen en Rijksdienst per 1 januari 2016 een onderzoeksplicht ingesteld naar de veiligheid voor galerijflats⁸.

Op basis van deze onderzoeksplicht moeten eigenaren van galerijflats een onderzoek laten uitvoeren naar de constructieve veiligheid van de galerij- en balkonvloeren. Dit onderzoek moet voor 1 juli 2017 zijn uitgevoerd. Als uit het onderzoek blijkt dat de constructie onvoldoende is, zal de eigenaar van de flat maatregelen moeten nemen om alsnog te voldoen aan de constructieve veiligheidseisen van het Bouwbesluit 2012. Het rijk vraagt hierbij de medewerking van gemeenten. Momenteel zijn er ongeveer 150 grote wooncomplexen in de gemeente Heerlen. Een aantal daarvan zijn galerijflats die in aanmerking komen voor het onderzoek. In 2016 zijn alle Woningbouwverenigingen en VVE's door ons aangeschreven om voor 1 juli 2017 rapportages aan te leveren zodat deze door de gemeente gecontroleerd kunnen worden. Tevens gaat de toezichthouder bouwen zelf ook buiten op onderzoek uit om te kijken welke gebouwen in aanmerking komen om nader onderzocht te worden.

De gemeente Heerlen heeft in 2017 voor het uitvoeren van deze taak 155 uur geraamd.

⁸ Wijziging van het Bouwbesluit 2012 gepubliceerd 22 december 2015 in de Staatscourant

3.9 Evenementen (constructie en brandveiligheid)

In 2017 worden grote evenementen zoveel mogelijk integraal gecontroleerd (geluid, brandveiligheid, constructieve veiligheid, DHW etc.). Voor de bouwkundige controle van evenementen in 2017, met name de controle op constructieve veiligheid en brandveiligheid van tenten, podia en installaties, hebben we 160 uur aan inzet geraamd.

3.10 Brandveiligheidscontroles in verband met de carnaval

Deze controles vinden jaarlijks plaats en worden uitgevoerd door de brandweer en bouwtoezicht van de gemeente gezamenlijk. Voor serious request eind 2015 hebben wij samen met de brandweer horeca in het centrum gecontroleerd. In verband met carnaval 2017 was de planning om dit te herhalen, maar burgemeester Krewinkel wilde dit breder trekken: naast het centrum ook Heerlerheide, Heerlerbaan en Hoensbroek bij de controles betrekken. We hebben 73 horecazaken bezocht en controles uitgevoerd op versieringen, vluchtroutes, nooduitgangen, noodverlichting, vluchtrouteaanduidingen en blusmiddelen. Hiervoor hebben wij voor 2017 75 uren voor bureau BMH (bouwtoezicht) en 100 uren voor de brandweer Zuid Limburg gereserveerd. Voor de volgende jaren verwachten wij minder uren nodig te hebben.

3.11 Project herstructurering: “hart voor Hoensbroek en Vrieheide – De Stack”

Het project Herstructurering (wijkgerichte, integrale aanpak) vraagt ook bureau BMH om zijn inzet, omdat het bureau via de bouwregelgeving onder andere woonoverlast, vervuiling en verloedering kan aanpakken. Dit kunnen we niet met de reguliere capaciteit oppakken, daarom zijn in eerste instantie 1 technisch medewerker plus 1 juridisch medewerker met projectgeld (additioneel budget) aangenomen.

Vrieheide – De Stack

Het op 1 april 2014 gestarte project Vrieheide-de Stack loopt in het jaar 2017 nog steeds door. In 2017 zijn voor het project Vrieheide 1480 uur geraamd en is 1fte additioneel in totaal beschikbaar. De handhaving van de bouwregels In Vrieheide-de Stack volgt de lijn zoals die in het beeldkwaliteitsplan is vastgelegd.

Hart voor Hoensbroek

Voor ons bureau is het project Hart voor Hoensbroek gestopt per 1 maart 2017. Eventuele uit dit project voortvloeiende vervolgacties handelen wij uiteraard wel nog af.

3.12 Brandweer

De brandweer Zuid Limburg is een externe handhavingspartner die op verzoek de gemeente adviseert/ondersteunt bij het uitvoeren van haar toezichttaken. Aangezien ook de brandweer Zuid Limburg kampt met een capaciteitsprobleem en moet prioriteren, wordt er binnen het bureau BMH goed afgestemd waarvoor we de brandweer Zuid Limburg vragen om haar inzet. De brandweer Zuid Limburg is op de hoogte van de geprioriteerde toezichttaken binnen de gemeente Heerlen en de projectmatige aanpak/werkwijze met betrekking tot gebouwen waar grote groepen mensen verblijven waarbij vanwege de aard van het gebruik een gevaar voor een verminderde zelfredzaamheid bestaat (kamerverhuur, hotels en woonboulevard) en gebouwen waarin mensen verblijven met een verminderde zelfredzaamheid (kinderdagverblijf, verpleeghuis en zorginstellingen).

De gemeente is casemanager en bepaalt wanneer advies of een controle door de brandweer Zuid Limburg nodig is en plant de afspraken hiervoor in met de brandweer Zuid Limburg. In 2017 gaat de brandweer Zuid Limburg gemiddeld 2 keer mee op controle tijdens een standaard bouw. Bij de majeure projecten zoals het Maankwartier zijn meer controles door de brandweer Zuid Limburg gewenst. Toezicht bij gebouwen waar grote groepen mensen verblijven waarbij vanwege de aard van het gebruik een gevaar voor een verminderde zelfredzaamheid bestaat (kamerverhuur, hotels en woonboulevard) en gebouwen waarin mensen verblijven met een verminderde zelfredzaamheid (kinderdagverblijf, verpleeghuis en zorginstellingen), vindt projectmatig plaats. Dit betekent dat er integrale controles worden uitgevoerd (gemeente samen met de brandweer Zuid Limburg) en dat er een gezamenlijk inspectierapport wordt opgesteld.

In gezamenlijk overleg is afgesproken dat de brandweer Zuid Limburg voor het jaar 2017 3510 uur ter beschikking heeft ter ondersteuning van bureau BMH. 2000 uur voor advies en toezicht nieuwbouw, 500 uur voor advies evenementen, 200 uur voor controles horeca (Besluit inrichtingseisen), 100 uur

voor klachten (gebouwen), 200 uur voor bestuursrechtelijke handhaving (H-dossiers), 20 uur voor kinderdagverblijven, 90 uur voor verpleeg- en verzorgingstehuizen, 30 uur voor de woonboulevard, 40 uur voor BSO/peuterspeelzalen, 50 uur voor hotels/pensions, 60 uur voor basisscholen en vervolgonderwijs, 20 uur voor het asielzoekerscentrum, 50 uur voor gemeenschapshuizen, verenigingsgebouwen en ouderen- en jongerencentra, 20 uur voor ontvluchting van de binnenstad, 30 uur voor BAG: woningsplitsing/ wonen niet woongebouwen achterstand en 100 uur voor brandveiligheidscontroles in verband met de carnaval.

3.13 Mijschade

Na-ijlende effecten steenkolenwinning uit het verleden.

Eind 2016 heeft het Ministerie van Economische Zaken de onderzoeken afgerond naar na-ijlende effecten van steenkolenwinning uit het verleden.

Dit betekent dat inwoners die denken dat de schade aan hun woning gerelateerd is aan voormalige mijnbouw, zich kunnen melden bij de constructeurs van bureau BMH. De constructeurs stellen een rapportage op waarmee de inwoner zich vervolgens kan melden bij de Stichting Mijn(water)schade. Die gaat na of zij in aanmerking komen voor een schadevergoeding. Daarvoor is een aantal criteria vastgesteld. De constructeurs hebben gezamenlijk 100 uur hiervoor gereserveerd in 2017.

Daarnaast wordt er in Zuid-Limburg in 2017 een Expertisecentrum opgericht om kennis en expertise over de ondergrond op te bouwen. Vanuit Heerlen is een medewerker van REO betrokken bij de oprichting van dit Expertiseteam. Voor nieuwe vergunningen stellen we in 2017 een protocol met de afdelingen PZ, REO en IV op om nieuwbouw van (grote) gebouwen te kunnen toetsen aan de situatie in de ondergrond. Ook hier zal straks het Expertisecentrum een rol in spelen om dit eventueel ook voor de andere voormalige mijn gemeenten te doen en dan 1 gezamenlijk protocol op te stellen.

Toelichting op dit onderwerp:

Onderzoek na-ijlende effecten steenkolenwinning

In opdracht van het Ministerie van Economische Zaken heeft het Duitse ingenieursbureau IHS en de Britse Coal Authority onderzoek gedaan naar de effecten van vroegere steenkoolwinning in Limburg. Dit onderzoek is mede op aandringen van de regio (provincie Limburg en betrokken gemeenten) uitgevoerd.

Maatregelen

Hoewel er geen sprake is van nieuwe of acute problemen, is op basis van de uitkomsten van het onderzoek toch besloten om een aantal beheersmaatregelen te treffen. Zo worden er extra meetpunten geplaatst om de gevolgen van stijgend mijnwater in kaart te brengen en zullen in Kerkrade oude, kleine mijnschachten worden opgespoord en voor zover nodig worden opgeruimd. Verder worden zes industriële schachten in de mijnstreek beter afgedicht en zal er een regionaal kennis- en expertisecentrum worden ingericht waar alle informatie over de effecten van vroegere mijnbouw wordt samengebracht. Deze voorgestelde maatregelen worden door de rijksoverheid samen met de regio uitgevoerd. De minister neemt het merendeel van de kosten voor zijn rekening en ook de Provincie draagt financieel bij. De betrokken gemeenten wordt gevraagd met name bij te

dragen via de inzet van expertise en menskracht. Daarmee wordt uiting gegeven aan de gezamenlijk gevoelde verantwoordelijkheid op dit dossier.

Rapporten

De onderliggende onderzoeksrapporten, inclusief de maatregelen die daarbij worden voorgesteld en de bijbehorende kamerbrief kunnen worden ingezien via de website van het Ministerie van Economische Zaken: <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-economische-zaken/nieuws/2016/12/15/geen-directe-veiligheidsrisico%E2%80%99s-door-voormalige-steenkolenwinning-in-limburg>.

Informatie voor inwoners

De effecten van vroegere mijnbouw stellen ons niet voor onoplosbare problemen, maar vragen wel om gezamenlijke inspanningen van Rijk, provincie en gemeenten. Deze krijgen gestalte met de aanpak zoals die nu wordt gehanteerd. De inwoners van de vroegere mijnstreek verdienen een overheid die op alle niveaus eendrachtig opereert. En een regio die voor hun belangen opkomt. Beide aspecten komen samen in de maatregelen die nu worden genomen. Dat is een belangrijke eerste stap op weg naar een passende beheersing en afwikkeling van de effecten van vroegere mijnbouw.

Voor de inwoners van Limburg is er een speciale internetpagina beschikbaar met eerste informatie over de uitkomsten van de onderzoeken en de beheersmaatregelen die daaruit volgen. Deze is te vinden op www.limburg.nl/infopuntmijnbouw.

Bijlage 1 Overzicht taken en capaciteit milieutoezicht en handhaving 2017

Taken / Producten		Samenvatting Begroot 2017				Knarren	Duijkers	Penders	Jeurissen	Remmers	Pletsters	Saelmans	RUD controles	Subtotaal Milieu Technisch		
		Totaal Begrote uren	sub-totaal	fte												
	Milieucontroles bedrijven RUD Basistaken	2025											2025			
Fysieke Milieucontrole	Milieucontrole gemeente bedrijf categorie 1	0				0	0	0	0	0	0	0		0		
	Milieucontrole gemeente bedrijf categorie 2	930				70	220	370	270	0	0	0		930		
	Milieucontrole gemeente bedrijf categorie 3	2380				600	940	140	500	200	0	0		2180		
	Milieucontrole gemeente bedrijf categorie 4	30	5365	4,0		30	0	0	0	0	0	0		30		
	Juridisch/administratief controles categorie 1-4	635	3975	2,9		0	0	0	0	0	285	350		0		
Passieve Handhaving	Milieuklachten/Meldingen ongewone voorvallen	1010				80	60	150	120	200	200	200		410		
	Handhavingsverzoeken	420				20	0	60	60	100	180	0		140		
	Strafrechtelijk	0				0	0	0	0	0	0	0		0		
		0	1430	1,1		0	0	0	0	0	0	0		0		
Actieve Handhaving	Interne advisering geluid (bouwen, REO, PZ)	250				0	0	0	0	250	0	0		0		
	(Integrale) horeca controles	308				0	0	180	0	50	50	28		180		
	Horeca avond/nacht geluidmetingen	350				0	0	100	50	200	0	0		150		
	Integrale Controle evenementen	360				0	0	40	0	250	40	30		40		
	Energiebesparing en duurzaamheid bij bedrijven	350				50	80	60	80	0	80	0		270		
	Inzicht en beheersbaarheid bedrijvenbestand	590				125	30	180	200	0	20	35		535		
														0		
	RUD/ICT/DIGITALE CHECKLIJSTEN	308				18	20	20	20	20	70	140		78		
	Juridisch handhaven RUD	50				0	0	0	0	0	50	0		0		
		0	2566	1,9		0	0	0	0	0	0	0		0		
Bestuurlijke prioriteiten	Bestuurlijke prioriteiten ad hoc	400				20	0	50	50	80	200	0		120		
Integrale inzet overig																
EED-rapportages																
		0				0	0	0	0	0	0	0		0		
Totaal	Nodig	8371	13336	10,0	0	1013	1350	1350	1350	1350	1175	783	0	5063		
Waarvan controles																
Totaal Direct Productief	Beschikbaar	7871				1013	1350	1350	1350	1350	675	783		5063		
over/tekort		-500				0	0	0	0	0	-500	0		0		

Bijlage 2 Overzicht taken bouwen en ro en benodigde capaciteit 2017

Uitvoeringsprogramma 2017				klasse 4=hoog 1=laag	totaal aantal panden	aantal uren / pand	panden / freq. in 2017	Bert Vaessen	Roger Winthagen	Harold Damoiseaux	May Ploum	Ronald Vleugels		Richard	Wilco vd Kint	Sheila de Jonge	Nicole Kamphuis	Cyriel Schroder	Jos Peeters	Sandra * Damoiseaux	Brandweer	
Toezicht WABO vergunningen										1280	550	660			jurist	jurist	jurist	constructeur	constructeur	administratie		
	Bouwen																	1044	1044		2000	
	Atrium Maankwartier																					
	Besluit inrichtingseisen										200	40									200	
	BAG:Woningsplitsing/wonen niet woongebouwen											100						25	25			
	Sloop / meldingen (asbest)							25	200	20	20	30										
Passieve handhaving objecten/gebieden																						
	Klachten (gebouwen)							350	310		25	10						75	75	55	100	
	Klachten (strijdig gebruik)							140	110		30	15								40		
	Meldingen ("Geen dossiertje")							200	80		40	20								30		
	Bestuursrechtelijke Handhaving (H-dossiers)							200	110		120	130				1280	1350			25	200	
	Asbest specialisme							50	120													
Actieve handhaving																						
I.	Kamerverhuurpanden			(4)	160	16	30	210												19		
II.	Kinderdagverblijven			(3)	20	10	4		40												20	
III.	Zorginstellingen			(2)	2	50	2			50											0	
IV.	Verpleeg- en verzorgingstehuizen			(2)	15	18	5					90									90	
V.	Woonboulevard			(1)	21	10	5	30													30	
VI.	Stookinstallaties in scholen			(1)	51	10	0															
VII.	BSO / Peuterspeelzalen			(2)	38	18	8		80												40	
VIII./ X.	Senior woongebouwen / woningvoorraad woningcorporaties bestaande woningen			(2)	145	10	0															
IX.	Hotels / pensions			(3)	14	11	5				80										50	
XI.	Basisscholen en vervolgonderwijs			(1)	65	11	12		90												60	
XII.	Asielzoekerscentrum			(4)	1	55	1	20													20	
XIII.	Gemeenschapshuizen, verenigings- gebouwen			(1)	30	10	7		10			50									50	
XIV.	Grote detailhandelsgebouwen			(1)	71	10																
XV.	Ouderen/longerencentra			(1)	231	10		30													20	
XVI.	Ontvluchting binnenstad			(1)																		
	BAG:Woningsplitsing/wonen niet woongebouwen achterstand			(1)								55						26	26		30	
	Galerijflats			(4)								75						40	40			
	BMI: Inventarisatie BMH							20														
	Inventarisatie asbest daken			(1)				75	120													
	Evenementen										60							50	50		500	
	Brandveiligheidscontroles met de carnavaal										75										100	
	Minschade																	50	50			
	Veiligheidsregio incl. fysieke inzet								30													
Herstructurering	Vrieheide							50						675	675			40	40			
	Totaal							1350	1350	1350	1125	1350			675	675	1280	1350	1350	1350	169	3510
				bezoekfrequentie							(4 dgn v a mee) 1200											
	Klasse (1) laagste prioriteit			1 keer per 10 jaar																		
	Klasse (2)			1 keer per 7 jaar																		
	Klasse (3)			1 keer per 5 jaar																		
	Klasse (4) hoogste prioriteit			1 keer per 3 jaar																		
	Taken binnen het geprioriteerde project brandveiligheid en constructieve veiligheid van gebouwen waar grote groepen mensen verblijven die gebrek hebben aan zelfredzaamheid die nog niet opgepakt zijn en in 2017 e.v opgepakt moeten worden Nieuwe taken/projecten																					
	Taken die in de beleidsperiode 2016-2018 als prioriteit zijn vastgesteld maar niet in 2016 zijn opgepakt en doorgeschoven zijn naar 2017																					
	In 2017 wordt gehandhaafd op de regels uit het Bouwbesluit 2012 m.b.t. brandmeldinstallaties (project-BMI). Naast de capaciteit die hiervoor nodig is is er ook capaciteit opgenomen voor andere controles voortvloeiende uit (handhavings)besluiten zoals intrekken vergunningen en (vooraankondiging)dwangsom/bestuursdwang																					
*	De functie administratief juridisch medewerker wordt per 1 april 2017 in het kader van de bezuinigingen opgeheven.																					